

Virtuální hospitace – Anglický jazyk: Health

Autoevaluace

Vyučující: Mgr. Jana Kubičinová

Úvod

Natočená hodina byla úvodem do bloku hodin k tématu Health. Toto téma je na Gymnáziu T. G. Masaryka v Litvínově tématem maturitním. Při přípravě těchto maturitních témat zpravidla opakujeme a procvičujeme slovní zásobu a po této přípravě užíváme tuto zásobu v diskuzi či nějaké jiné komunikační situaci (rozhovor, hraní rolí).

Cíl

Cílem výuky bylo rozšířit slovní zásobu žáků o nové výrazy vztahující se k lidskému tělu, k nemocem a zraněním. Dále bylo cílem zopakovat výrazy, které žáci už znají a pomoci jim ujasnit si postoje k některým kontroverzním tématům z oblasti medicíny. Cíl této hodiny byl splněn.

Průběh hodiny

Motivace

Jsem si vědoma, že v prvních minutách hodiny je důležité žáky motivovat a připravit na to, co bude probíhat. Někdy tak činím pomocí nějakého šokujícího citátu a chci po žácích, aby se k němu vyjádřili. Tentokrát jsem se domnívala, že mi žáci sami pomohou vymyslet nějaké přísloví či rčení, které se bude týkat zdraví, ale situace pro ně byla zřejmě tak nezvyklá, že si nikdo na nic nevzpomněl. Žáci se ocitli v nepříjemné situaci, kdy by museli „vystoupit z davu“ a začít komunikovat, proto zřejmě v tuto chvíli nereagovali. Kdybych virtuální hospitaci připravovala znovu, asi bych tuto aktivitu nezařadila, anebo ji podala jinak, napsala bych na tabuli anglické přísloví a nechala bych je žáky okomentovat, porovnat s českým. Motivace nebyla vhodně zvolena, ale navodila téma, čili splnila účel.

Instrukce k aktivitě č. 1

Žáci obdrželi instrukce o tom, co bude probíhat (práce na lexikální oblasti). Žáci dostali lístečky se slovní zásobou a měli jednotlivá slova napsat na tabuli do správné kategorie. Kategorie jsem stanovila předem a napsala je na tabuli, při jejich psaní jsem žáky vyzývala, aby uváděli příklady (abych mohla ověřit, že kategoriím rozumějí).

Ze záznamu mi připadalo, že fáze sdělování pokynů byla příliš obsáhlá a možná ji šlo rozčlenit do několika přehlednějších bloků, či by bývalo lepší nejprve kartičky rozdat a pak se zeptat, jestli žáci psaným pokynům rozumějí a jestli mají představu, co teď budou dělat. Žáci by tak byli více zapojení a možná by je to lépe vtáhlo do děje.

Aktivita č. 1 – Kategorizace slovní zásoby a její užití ve větách

Žáci chodili k tabuli po skupinách a rozepisovali slovní zásobu do kategorií, dále ji pak užívali ve větách. Práce šla žákům dobře od ruky, slova často uměli správně vyslovit a používali je ve větách. Vznikly zde ale situace, kdy některé skupiny nebyly hotovy s přípravou vlastní slovní zásoby a už na ně byl kladen požadavek sledovat, co se děje u tabule. Příště bych nechala více času na přípravu, či bych žáky nechala připravit jen některá slova (která stihli) a zbytek bychom umístili do kategorií kolektivně – při spolupráci s celou třídou.

Instrukce k aktivitě č. 2

Instruovala jsem žáky ohledně karet, které dostanou a které obsahují specifikované zadání úkolu a krátkou informaci o kontroverzním tématu. Dále jsem je informovala o tom, jak dlouho mají na přípravu a jaká aktivita (prezentace) bude následovat. Zdálo se, že žáci zadání rozumějí. Při vlastním provádění úkolu ale nastal trochu zmatek, protože někteří nepochopili, že na tabuli mají psát pouze anglická slova, nikoli také jejich fonetický přepis. To jsme si ale vysvětlili.

Aktivita č. 2 – Kontroverzní témata

Žáci si ve skupinkách připravili prezentaci kontroverzního tématu dle zadání a vyjadřovali se ke kontroverzním otázkám za pomoci návodných otázek a pomocí nedokončených vět, které měli k dispozici na worksheetu. Práci ve skupině si rozložili poměrně rovnoměrně, většina žáků měla možnost se vyjádřit. V co jsem doufala, ale co však neproběhlo, byla celotřídní debata na dané téma.

V této části hodiny byl splněn stanovaný cíl – seznámení se s kontroverzními tématy a ujasnění si vlastního postoje.

Závěr

V závěru hodiny jsem vedla žáky k tomu, aby zopakovali některé novější výrazy, jako vodítko jsem použila kategorie s umazanými výrazy. Žáci si některá nová slova dobře osvojili, na některá si vzpomněli jen někteří, slovní zásobu je třeba dále procvičit.

Dále jsem ověřila, jestli si žáci pamatují nová kontroverzní témata. K mému potěšení si je nejen pamatovali, ale dokonce potvrdili, že některá byla pro ně nová.

V úplném závěru hodiny jsem zadala domácí úkol – prozkoumat na internetu další kontroverzní téma. Tímto úkolem jsme další hodinu navázali na předchozí.

Sebehodnocení a hodnocení žáků

Hodnocení učitelem probíhalo přímo po jednotlivých výkonech žáků, kdy jim za projev buď poděkuji či je přímo pochválím. Pokud udělali chybu, zopakují správně (ale ne vždy, v této hodině jsem spíše preferovala plynulost nad gramatickou přesností). Celkový výkon třídy jsem hodnotila v závěrečné promluvě, kdy jsem jim poděkovala za spolu práci a podané výkony.

Žáci hodinu hodnotili pozitivně, i když měli samozřejmě z natáčení obavu. Přítomnost kamer způsobila určitou nervozitu a neochotu nahlas komunikovat. To se projevilo tichostí jejich promluv a i určitou strohostí. Komunikace postrádala uvolněnost a spontánnost.

Použití metod

Mým záměrem bylo vycházet z toho, co už žáci znají (lehčí slova z oblasti zdraví) a využít tuto známou slovní zásobu pro popis významu nových – těžších – slov. Snažila jsem se žáky podpořit v tom, aby dané slovo užili ve větě. Ačkoli jsem chyby opravovala, domnívám se, že to bylo nenásilnou metodou (zopakování správně). Možná příště zredukuji vlastní komentář a budu spíše jen přikyvovat, aby „aktivita“ mohla být více v rukou samotných žáků.

Metoda kategorizace slovní zásoby a tvoření tzv. mind maps byla myslím dobře zvolena, pomáhá žákům si slovní zásobu utřídit a přehlednit.

V druhé části jsem se pak snažila při rozdávání témat zohlednit pokročilost žáků – těžší a novější témata jsem zadala pokročilejším. Práce ve skupinách se myslím také podařila. Úplně se mi nepodařilo ohlídat, v jakém jazyce probíhala skupinová diskuze. I to by šlo

ošetřit případnou novou motivací (např. metoda trofeje – skupina, která mluví česky, ztrácí trofej a získává ji jiná, ta si ji musí udržet, či každá skupiny má svou trofej). Tato nová motivace by ale musela být použita tehdy, pakliže ji žáci už znají, jinak by došlo ke ztrátě drahocenného času dalším vysvětlováním.

Metoda závěrečného opakování byla rychlá a efektivní, žáci se zdáli být všichni zapojeni a motivováni tím, co se nového naučili. Závěrečné opakování tématu Health bude ještě završeno testem.

Trochu kontroverze v pedagogické veřejnosti může vzbuzovat použití mobilního telefonu, resp. fotoaparátu ve výuce. Žáci ale využívají tuto techniku v tak hojné míře a na takové úrovni, že pro ně není problém si tabuli vyfotit, přeposlat a fotografii použít jako studijní materiál. Šetří to čas, nahrazuje to zdoluhavé přepisování a opisování. Snímek je také kdykoli k dispozici, a když zrovna mají žáci čas, mohou si slovní zásobu připomenout. Metodu focení tabule čas od času používám a přemýšlím nad další možností využití této techniky v hodinách AJ.